

Finansdepartementet

finansdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Stockholm 2017-06-19

**Remissyttrande;
En omreglerad spelmarknad (SOU 2017:30)
(Ert diarienummer Fi2017/01644/OU)**

Visita - Svensk besöksnäring är bransch- och arbetsgivarorganisation för den svenska besöksnäringen. Visita samlar cirka 5 060 medlemsföretag med över 7 130 verksamheter, främst hotell, restauranger, caféer, nöjesrestauranger, cateringföretag, konferensanläggningar, spa, campingföretag, vandrarhem, skidanläggningar, nöjes- och djurparker, turistbyråer, turist- och eventföretag. Visita tecknar branschens kollektivavtal och är en medlemsorganisation i Svenskt Näringsliv. Som branschorganisation hjälper Visita företagen att växa och utvecklas och är besöksnäringens företrädare i politiska frågor. Visita ger företagen råd och biträde i fastighets- och nyttjanderättsliga frågor och förhandlingar.

Visita har beretts tillfälle att avge yttrande över rubricerad promemoria och får härmed, med fokus på föreslagna regler på för Visita relevanta områden, inge följande

YTTRANDE

Sammanfattning av Visitas inställning

- Visita anser att föreslagna nivåer för möjliga insatser och vinster för landbaserat kommersiellt kasinospel (restaurangkasino) är alltför låga för att restaurangkasinon ska ha rimliga förutsättningar att överleva och utvecklas.

- Visita ställer sig negativ till förslaget att punktbeskattningen av roulett-, kort- och tärningsspel i samband med restaurangverksamhet höjs.
- Visita är positiv till utredningens förslag om att det ska bli möjligt att få licens till poker i turneringsform. Visita motsätter sig dock utredningens förslag till krav att det på spelplatsen inte får förekomma annat spel om pengar. Visita ställer sig vidare mycket tveksam till utredningens inställning att insatserna för kortspel i turneringsform i en turnering om högst 48 spelare bör begränsas till ett så lågt belopp som drygt 1 000 kronor per deltagare i en turnering. Visita motsätter sig även utredningens förslag på krav att det i den lokal där spelet sker inte får vistas personer som är under 18 år.
- Visita anser att privata aktörer bör få möjlighet att tillhandahålla fler spelformer än vad som idag är tillåtet, under förutsättning att det är fråga om seriösa aktörer som bedriver sin verksamhet med god kontroll.

Föreslagna lagändringar i utredningen

Inledningsvis önskar Visita framföra att vi anser att det är en gedigen utredning som genomförts vars förslag till licenssystem förhoppningsvis kommer att leda till att seriösa aktörer framöver förhindras att bedriva verksamhet i Sverige.

Visita välkomnar utredningens förslag att höja högsta möjliga insatser och vinster för landbaserat kommersiellt kasinospel (restaurangkasino) men beklagar att föreslagna nivåer har satts alltför lågt för att restaurangkasinon ska ha rimliga förutsättningar att överleva och utvecklas. Detta är olyckligt då det ligger i mångas intresse att restaurangkasinon även i framtiden kan fortsätta utgöra en del av restaurangernas nöjes- och förströelseutbud samt ett alternativ till internetspelande och illegala spelställen. Fördelarna med restaurangkasinon är flera – bl.a. att de erbjuder förströelsespel i en social miljö, under socialt kontrollerade former, och att det finns personal med spelansvarsuppgifter och utbildning på plats vilket främjar spel som är sunt och säkert. Om restaurangkasinon tillåts överleva och utvecklas kan de även innebära viktiga arbetstillfällen för unga.

Visita är bekymrad över att utvecklingen för restaurangkasinon har varit negativ de senaste åren. Omsättningen för restaurangkasinon sjunker, antalet restaurangkasinon har minskat markant och dessas andel av den totala spelmarknaden går kraftigt ned. Denna utveckling har också medfört negativa konsekvenser för restauranger där spelverksamhet förekommer. I dagsläget utgör restaurangkasino mindre än en procent

av den totala spelmarknaden och framtidsutsikterna för denna hårt reglerade spelform är mycket oroande.

Senast det i praktiken var möjligt att genomföra en insatshöjning på restaurangkasinon var i mitten av 90-talet. Visita (dåvarande SHR) välkomnade redan i remissvar under år 2009 Spelutredningens förslag i betänkandet ”En framtida spelreglering” (SOU 2008:124) att höja insatsnivån till 10 kronor för roulett- och tärningsspel och till 100 kronor för kortspel på restaurang. SHR menade dock redan då att insatsnivåerna skulle höjas ytterligare – till 20 respektive 200 kronor. Någon förändring gjordes dock aldrig beträffande insatsnivåerna på restaurangkasinon till följd av Spelutredningens förslag och utvecklingen för restaurangkasinona och medförande arbetstillfällen har som sagt varit kraftigt negativ sedan dess. Det har nu gått nästan ytterligare ett decennium utan att nivåerna har följt med i prisutvecklingen och Visita anser att det är hög tid att nu höja insatsnivåerna på ett reellt och relevant sätt.

Den högsta tillåtna insatsnivån på restaurangkasinon för roulett och tärningsspel är idag 1/6 000 prisbasbelopp (cirka 7,50 kronor) och enligt utredningens bedömning bör en höjning ske till 1/4 000 prisbasbelopp (cirka 11 kronor). Den högsta tillåtna insatsnivån på restaurangkasinon för kortspel är idag 1/600 prisbasbelopp (cirka 75 kronor) och enligt utredningens bedömning bör en höjning ske till 1/400 prisbasbelopp (112 kronor). Visita anser att insatsnivån för roulett och tärningsspel bör uppgå till i vart fall 1/2 000 (cirka 22 kronor) och för kortspel 1/200 prisbasbelopp (224 kronor). En sådan höjning skulle medföra positiva effekter i form av bland annat ökad sysselsättning, förbättrad lönsamhet för företagen och licensintäkter till staten. Visitas farhåga är att den nuvarande utredningens bedömning att bl.a. höja insatsnivån för kortspel endast från 75 till 112 kronor etc. kommer att innebära att den negativa trenden för restaurangkasinon kommer att fortsätta och att en omfattande del av alla spelplatser i Sverige kommer att stängas.

I utredningen anges vad gäller insatsnivåerna för restaurangkasinon att ”Även med en viss höjning av gränser för insatser och vinster kvarstår förströelsekaraktären hos denna spelform”. I utredningen anges dock inte varför man föreslagit så låga nivåer eller hur man har beräknat dessa. Det som anges är att restaurangkasinoverksamheten är tänkt att utgöra ett komplement av förströelsekaraktär till annan verksamhet och att det rör sig om låga insatser och vinster. Även med av Visitas ovan angivna insatsnivå skulle dock spelformen fortsättningsvis hållas på en förströelsenivå. En mycket relevant jämförelse kan i detta sammanhang göras med den av regeringen beslutade maxinsatsen på statliga Casino Cosmopol, som uppgår till två hela prisbasbelopp – i dagsläget 89 600 kronor. En höjning för restaurangkasinona till 200 kronor skulle

således inte förändra spelets karaktär av förströelsespel och inte heller konkurrera med Casino Cosmopols verksamhet.

Utredningen anger i konsekvensanalysen endast att *”Även om de föreslagna höjningarna inte är i nivå med de av branschen önskade borde höjningarna ge verksamheten bättre förutsättningar att vara lönsam”*. Tyvärr räcker inte de föreslagna höjningarna för att ge restaurangkasinona reella möjligheter till lönsamhet. De av Visita framförda nivåerna är inte någon väl tilltagen önskekalkyl som tål att halveras och ändå ge lönsamhetsförutsättningar. Nivåerna är tvärtom lagda på en låg och rimlig nivå för att möjliggöra en fortsatt seriös restaurangkasinoverksamhet.

Visita ställer sig dessutom negativ till förslaget att punktbeskattningen av roulett-, kort- och tärningsspel i samband med restaurangverksamhet höjs. Enligt konsekvensutredningen beräknas förslaget medföra en ökad årlig beskattning om cirka 8 miljoner kronor, vilket således skulle drabba en redan mycket ansträngd bransch. Vidare anges i konsekvensutredningen att *”Störst skillnad i beskattning blir de aktörer som har enstaka bord per spelplats”*. I praktiken innebär detta att det är aktörer ute i landet, på mindre orter, som kommer att få ännu svårare att nå lönsamhet och som kommer att bli tvungna att lägga ner sina verksamheter. Det är beklagligt då det kan vara just på landsbygden som denna förströelse uppskattas, och där aktuella arbetstillfällen kanske behövs, som mest.

Visita är positiv till utredningens förslag om att det ska bli möjligt att få licens till poker i turneringsform. Det blir således möjligt bl.a. för de som anordnar spel i restaurangmiljö att anordna poker i turneringsform. Visita motsätter sig dock utredningens förslag till krav att det på spelplatsen inte får förekomma annat spel om pengar. I praktiken utesluter detta att det anordnas kortspel i turneringsform på restaurangkasinon om inte samtidigt annat spel stängs ner, vilket Visita anser vara orimligt. Självklart måste dessa kompetenta aktörer kunna anordna kortturneringar utan att behöva stänga ner alla andra spel. Vidare bör spelare kunna ta del av andra spel i dessa lokaler så länge aktörerna uppfyller kraven på spelansvar etc. Ett möjligt alternativ är ett krav på att turneringen ska vara *”väl avgränsad”* från övriga spel eller liknande. Detta skulle kunna jämföras med spel i en lokal där inga andra spel tillåts som ligger bredvid en annan lokal där andra spel tillåts.

Visita ställer sig vidare mycket tveksam till utredningens inställning att insatserna för kortspel i turneringsform i en turnering om högst 48 spelare bör begränsas till ett så lågt belopp som drygt 1 000 kronor per deltagare i en turnering. Risken är mycket stor att det inte går att få någon lönsamhet i en sådan verksamhet, vilket kan leda till att

lagliga turneringar inte anordnas och att en önskad kanalisering av spelande till lagliga turneringar härmed inte uppnås.

Inte heller delar Visita utredningens förslag på krav att det i den lokal där spelet sker inte får vistas personer som är under 18 år. På samma sätt som personer under 18 år är välkomna in på ställen med serveringstillstånd – trots att de inte får serveras alkohol – borde personer under 18 år vara välkomna in i lokaler där kortspel sker trots att de inte får delta i spelet.

Visita noterar att utredningen beslutat att överge tanken om ett förbud mot servering och förtäring av alkohol i spellokalen vid kortspel i turneringsform. Visita delar utredningens bedömning att ett alkoholförbud skulle försvåra eller helt omöjliggöra kanaliseringen till detta lagliga sätt att spela poker.

Visita anser vidare att privata aktörer bör få möjlighet att tillhandahålla fler spelformer än vad som idag är tillåtet, under förutsättning att det är fråga om seriösa aktörer som bedriver sin verksamhet med god kontroll. Enligt utredningen kommer Svenska Spels exklusiva rättigheter framöver omfatta värdeautomater och landbaserade kasinon i därför avsedd lokal – Casino Cosmopol AB. Visitas uppfattning är att fler aktörer än staten skulle kunna anförtros att anordna spel på värdeautomater av Vegas-typ. Privata aktörer är också kapabla att utöva social kontroll över spelandet på sådana maskiner och spelandet skulle i så fall kunna vara hårt kontrollerat. Det skulle även kunna finnas villkor på manuell betjäning, vilket på ett bättre sätt än idag skulle uppfylla kravet på social kontroll. En parallell kan här dras till den försäljning av alkohol under ansvar som verksamheter med serveringstillstånd blivit betrodda att göra. Då privata aktörer betros med att servera alkohol borde de rimligen även kunna betros med att bedriva automatspel på ett ansvarsfullt sätt. Visita anser även att privata aktörer skulle kunna anförtros att anordna landbaserade kasinon i därför avsedd lokal. Detta skulle kunna bidra till fler mindre kasinon ute i landet, vilket skulle kunna ge förströelse och glädje till landsbygden samt ökad turism, sysselsättning och tillväxt. Det är i sak inte rimligt om det med argumentet att det därmed finns risk för ökat spelmissbruk endast tillåta kasinon i storstäderna Stockholm, Göteborg, Malmö eller Sundsvall, då medborgarna i dessa städer har lika stor eller liten risk för spelmissbruk som personer på landsbygden. Vidare har inte alla som vill ta del av lagliga och sociala alternativ till spel möjlighet att ta sig till dessa storstäder. Visita strävar inte efter ett oreglerat spelande, utan en rimlig nivå och en rimlig reglering. Ett socialt spelande under kontrollerade former är bättre än att befolkningen spelar för sig själva på Internet eller hos illegala aktörer.

Vi vill generellt framhålla att vi ser att det finns tydliga fördelar med att man – som alternativ till att spela på internet – på restaurangkasinon kan välja att spela i fysiska och kontrollerade miljöer där tillsyn kan bedrivas på plats och där personalen är utbildad och kan ingripa exempelvis vid eventuell misstanke om spelrelaterade problem hos enskilda och hindra spel vid berusning. Förekomsten av förströelsespel i sociala miljöer kan i många fall utgöra ett positivt inslag i nöjeslivet och därmed även för delar av besöksnäringen. Visita ser det därför som viktigt att förutsättningarna för att bedriva sådan spelverksamhet möjliggörs och förbättras i kommande lagstiftning.

Med vänlig hälsning

Eva Östling
VD

Anna Sandborgh
Bitr. avdchef Branschjuridik